

Programma 5 Economie, Kennis en Talentontwikkeling

Provincie Noord-Brabant

Inleiding

We staan voor vele maatschappelijke en economische uitdagingen. Op (inter)nationaal niveau, maar zeker ook regionaal en lokaal. De groei van inflatie - weliswaar lager dan verleden jaar - en de stijgende prijzen van consumptiegoederen raken Brabantse burgers direct in de portemonnee. Bovendien bevinden we ons in een fase van beperkingen door stikstof, zijn grondstoffen en materialen schaars, bevinden belangrijke handelspartners – zoals Duitsland – zich in een recessie, is de arbeidsmarkt zeer krap en kunnen grootverbruikers van energie in Brabant voorlopig geen nieuwe aansluiting krijgen op het net dan wel hun bestaande aansluiting uitbreiden. De maximale capaciteit van het stroomnet is immers bereikt. Echter, het zijn belangrijke randvoorwaarden die de Brabantse innovatie- en groeikansen belemmeren. Het is dan ook niet vreemd dat na twee jaar van hoge economische groei deze nu wat afzwakt.

Het is dus zaak om vast te houden aan de doelen en ambities die we gesteld hebben in het Beleidskader Economie en koers te houden richting 2030. De focus ligt dit jaar derhalve nog steeds op uitvoering daarvan, via een vijftal uitvoeringsagenda's op gebied van triple helixsamenwerking rondom innovaties, ruimtelijk-economische structuurversterking, data-economie, circulariteit en talent. Het betekent wel dat we wendbaar en weerbaar moeten zijn en adaptief in moeten spelen op de veranderende economische en maatschappelijke context. We lopen op schema waar het de ontwikkeling van innovatiecoalities betreft. Inmiddels is het beloofde aantal van tien gerealiseerd. Daarnaast is het aantal MKB dat ondersteuning krijgt van datacoaches groeiend en zien we dat de datamaturiteit in Brabant stijgt.

We hebben overeenkomsten gesloten met de Brabantse ontwikkelingsmaatschappij en triple helixorganisaties rondom gezamenlijke programmering; met onder andere het ministerie van Defensie en Brainport rondom de ontwikkeling van dual-use technologieën; een convenant gesloten met gemeente Breda, onderwijsinstellingen en bedrijfsleven rondom de Breda Game Hub; en hebben we met het Rijk en de Brainportregio de strategische agenda voor de mainportstatus uitgewerkt.

Om aan de grote vraag naar arbeid te kunnen voldoen zetten we onder andere extra in op om- en bijscholing van werkenden en werkzoekenden binnen de sectoren zorg en energie, bijvoorbeeld via Brabant Leert. Daarnaast is er aandacht voor het aantrekken en behouden van internationaal talent door bijvoorbeeld de diensten van het Expat Center Brabant-breed uit te rollen. We hebben ingezet op het stimuleren van kennisinfrastructuurversterking, ondernemerschap en leven lang ontwikkelen via onder meer de Kennispacten voor het MBO en het Hoger Onderwijs. Bovendien zetten we met de innovatiecoalitie Smart Industry 4.0 in op het verhogen van de arbeidsproductiviteit, zodat minder personeel nodig is om hetzelfde werk of zelfs meer werk te verzetten. Zodoende hebben de personeelstekorten minder impact op de bedrijfsvoering of doorontwikkeling van bedrijven.

Na de coronaperiode, waarin reizen niet of nauwelijks mogelijk was, zijn de inkomende en uitgaande missies in 2023 van waarde geweest bij het vormen en uitbouwen van internationale netwerken, die relevant zijn voor de innovatie-ecosystemen van Brabant. Met name in Europees verband zijn we interessante samenwerkingen aangegaan met overheden en bedrijven en hebben we twee succesvolle Brabant Innovation Days (BID) georganiseerd in 2023.

Aangezien de meeste uitvoeringsagenda's eind 2023 zullen aflopen wordt er tevens gewerkt aan hernieuwde Uitvoeringsagenda('s) voor de komende bestuursperiode.

Wat willen we bereiken?

Stimuleren van missie-gedreven innovatie door sterke ecosystemen en clusters van bedrijven.

Omschrijving (toelichting)

Indicatoren:

- **Brabantse positie op de (RIS) en (RCI) ranglijsten**

RIS is de Regional Innovation Scoreboard van de Europese Commissie, een gerenommeerde lijst van de meest innovatieve regio's in Europa (250 regio's in totaal). Onze ambitie is in 2030 minimaal

bij de beste 15 regio's te horen. De huidige innovatiepositie (plek 36 in 2021) betekent dat we een uitdaging hebben.

RCI is de Regional Competitiveness Index, eveneens van de Europese Commissie. Deze index meet het concurrentievermogen van alle Europese regio's, bijvoorbeeld op het gebied van infrastructuur en opleidingen. Brabant scoort hoog op opleidingsniveau en technologisch niveau. Huidige positie: 20 (2019)

- **% toename van het bruto regionaal product (BRP) ten opzichte van het voorgaande jaar**
Het BRP groeit in 2022 (t.o.v. 2021).

Kwaliteit (indicator)

Wat gaan we daarvoor doen?

Een impuls aan de circulaire economie/samenleving

Outcome-Indicator	2023	2024	2025
grondstofverbruik			In 2030 is 50% van ons primaire grondstofverbruik verminderd
Output-Indicator	2023	2024	2025
Vergroten bewustwording binnen het thema maakindustrie		5 maakindustrie bedrijven binnen ecosysteem Smart Industrie Hub Zuid geïnformeerd en gefaciliteerd op weg naar circulaire bedrijfsvoering. Binnen SIHubZuid het platform Circular Value Center opgericht. Met Stakeholders proces rondom ketenprojecten gestart. 4 ketenprojecten in voorbereiding.	
Binnen het thema Voedsel en het project Agrofoodvoice worden 2 concrete initiatieven uitgevoerd m.b.v. innovatiecontracten en vouchers.		Er komt geen specifiek Agrofoodvoice-programma gericht op alleen op agrofood-projecten. Zodra een nieuwe ronde van het bestaande programma Biovoice start, laten we agrofoodprojecten meedraaien.	Reststromen worden beter benut en leidt tot minder voedselverspilling, stimuleert de eiwittransitie.
Optimaliseren biobased ecosysteem		?Ecosysteemonderzoek uitgevoerd en speerpuntennotitie is in ontwikkeling	

waar de provincie haar rol moet pakken en het verschil kan maken.

Voor een uitgebreider overzicht van prestaties/resultaten verwijzen we naar het programmeringsdocument EKT 2022

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Een impuls in digitalisering

Indicator	2023	2024
Datamaturiteit van het stuwende mkb	1000 MKB-bedrijven hebben online datascan gedaan	Stijging naar gemiddeld 3,5 (op schaal van 1 tot 5)
Omvang Brabantse data-economie	2 nieuwe iconprojecten	Groei van de waarde van de Brabantse data-economie (€) met 20 %
	110 datastartups en scale ups zijn ondersteund	Groei van het aantal bedrijven in de Brabantse data-sector met 15%
	Propositie AI 4 Everyone	Groei van het aantal data-professionals in Brabant met 6 %

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We versterken het organiserend vermogen in triple helix samenwerkingen op verschillende niveaus: in steden en op regionaal niveau

Indicator	2023
Geharmoniseerde jaarplannen & afsprakenkaders	6 (4 regio's, BOM & Braventure)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We zorgen dat rondom sleuteltechnologieën zogenaamde innovatie-coalities tot stand komen

Indicator	2023	2024	2025
Innovatiecoalities	9		

Voor een uitgebreider overzicht van prestaties/resultaten verwijzen we naar het programmeringsdocument EKT 2022

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We zorgen voor een organisatorisch sluitende keten voor de ondersteuning van innovatieve starters, groeiers en scale-ups.

Indicator	2023	2024	2025
Slagings% innovatieve startups in Brabant	*)	*)	10% hoger dan in 2020
Aantal nieuwe snelle groeiers in Brabant	5	5	5

*) In 2022 worden met BOM en Braventure afspraken gemaakt over de activiteiten die nodig zijn om de doelstelling (2025; 10% t.o.v. 2020) te realiseren. Hiertoe wordt een jaarlijkse monitor ontwikkeld waarin de voortgang te volgen is.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wat willen we bereiken?

Inzetten op talentontwikkeling voor de kenniseconomie van morgen

Omschrijving (toelichting)

Indicatoren:

- Spanningsindicator Brabantse arbeidsmarkt:**

De spanningsindicator Brabantse arbeidsmarkt geeft de verhouding aan tussen het aantal vacatures en het aantal kortdurend werklozen. In Q1 2023 was de gemiddelde spanningsindicator voor Noord-Brabant 5 (zeer krap). De spanningsindicator laat een lichte daling zien; de waarde in Q1 is namelijk lager dan in Q4 2022 (5,5) en in Q3 2022 (5,73).

- **% bruto arbeidsparticipatie (werkgelegenheid)**

De bruto arbeidsparticipatie wordt gemeten ten opzichte van de totale beroepsbevolking in de leeftijd van 15– 75 jaar. In Q1 2023 was er in Noord-Brabant een bruto arbeidsparticipatie van 75,9%. Dit ligt iets hoger dan het landelijke percentage (75,4%). De arbeidsparticipatie in Noord-Brabant laat een licht stijgende lijn zien, deze is in Q1 2023 namelijk hoger dan in Q3 en Q4 2022 (75,5%).

- **Succes broedplaatsen Provincie Noord-Brabant**

Het succes van broedplaatsen wordt gemeten in het aantal broedplaatsen dat versterkt is, door onderwijs en bedrijfsleven beter met elkaar te verbinden en zichtbaar programma's met elkaar in te richten en talent te ontwikkelen.

Kwaliteit (indicator)

Wat gaan we daarvoor doen?

Aantrekken en behouden van nationaal en internationaal talent

De huidige personeelskrapte, maar ook de verwachte toekomstige afname van de beroepsbevolking (mede als gevolg van vergrijzing en ontgroening) vragen om een extra investering in het aantrekken en behouden van talent voor de Brabantse arbeidsmarkt. En inzet op het verder creëren en behouden van een goed en fijn woon- en werk- en leefklimaat.

Indicator	2023
Aantrekken van 500 extra talenten en binden aan Brabant via de programma's Talent attraction Programm en International student programm.	250
Het Future Talent Brabant programma (voorheen genaamd Innovation Makers Programma) creëren we een ecosysteem, waardoor tenminste 3500 talenten de mogelijkheid krijgen om zich beter voor te bereiden en toe te treden tot de Brabantse arbeidsmarkt	3000
Opzetten en verder uitwerken van broedplaatsen/ hybride leeromgevingen	5

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Inzicht in de arbeidsmarkt ontwikkelingen t.b.v. maatschappelijke transitie

Belangrijk is om een duidelijk beeld te verkrijgen van de (toekomstige) arbeidsmarkttopgaven als gevolg van de maatschappelijke transitie enerzijds en het aanbod van talent anderzijds. In 2023 zal dit beeld compleet zijn, om vervolgens meegenomen te worden bij de beleidsbepaling voor de nieuwe bestuursperiode. Het dashboard 'talenteninzicht' is dit jaar opgeleverd:

Indicator	2023
Human Capital agenda: In beeld brengen van de toekomstige arbeidsmarkttopgaven als gevolg van maatschappelijke transitie	100%

Doorontwikkeling van dashboards over onderwijs & arbeidsmarkt en realisatie van een talent-dashboard om inzicht te krijgen in de braindrain/gain in Brabant in relatie tot de kraptesectoren	100%
--	------

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Leren en ontwikkelen

Het faciliteren van om- en bijscholing en het aanleren van vaardigheden middels opleidingen en loopbaanadviezen ten behoeve van de economie van morgen.

Indicator	2023
Brabant leert; Minimaal 5000 Brabanders krijgen de mogelijkheid om zich jaarlijks gesubsidieerd om- en bij te scholen richting kansrijke beroepen en t.b.v. krapte- en transitie sectoren	2500
Samenwerking op ontwikkelen van kennis via Kennispact MBO-HBO-WO	Kennispact mbo/hbo

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wat willen we bereiken?

Realiseren van sterkere clusters door Europese en internationale samenwerking

Omschrijving (toelichting)

Indicatoren:

- Aantal gelande projecten (35 p/jaar)
- Aantal handelsmissies (12 p/jaar)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De verwachting is dat het aantal gelanden projecten (= bedrijven die zich in Brabant hebben gevestigd of zijn uitgebreid met betrokkenheid van BOM) dit jaar niet behaald zal worden. De stand van eind juni 2023 is dat er 4 in Brabant gelande bedrijven zijn. Dit houdt concreet in dat het aantal nieuwe vestigingen en uitbreidingen lager zal zijn dan verwacht. Een gebrek aan ruimte, onmogelijkheid om aan te sluiten op het energienetwerk en de moeilijkheid om nieuwe vergunningen te krijgen speelt hierin een grote rol.

Wat gaan we daarvoor doen?

Bouwen en onderhouden van contacten en netwerken voor internationale innovatiesamenwerking

Indicator	2023	2024	2025
Brabant Innovation Days (BID) die leiden tot	4 BID's	4 BID's	4 BID's
-nieuwe contacten	320	320	320
-contracten kennisinst..en bedrijven	10	10	10
Aansluiten bij innovatiecoalities	5	5	5
Aantal projecten met een impact op gezondheid via Efro/Interreg	8		

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Een evaluatie op de BID's heeft tot de conclusie geleid dat een BID niet overal tot gewenste resultaten heeft geleid. Omdat we kritisch zijn op onze eigen inzet, is besloten om BID's te organiseren daar waar ze wel succesvol zijn gebleken. Op dit moment leidt dat concreet tot 2 BID's in 2023 in plaats van de geïndiceerde 4. Bij het herijken van het IZ beleid bekijken we of de streefwaarde aangepast moet worden. We zien dat op de juiste plek een BID veel op kan leveren, daarom wordt voor de toekomst gekeken op welke andere plekken dit succesvol kan worden georganiseerd.

Continueren van investeringsbevordering

Indicator	2023	2024	2025
% High value projecten	30%	30%	30%
Passend binnen topsectoren/clusters	90%	90%	90%
Investor Relations gesprekken	140	140	140

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Stimuleren van de internationale handel

Indicator	2023
Deelnemende Bedrijven/ Kennisinstellingen	60

Informatiebijeenkomsten	12
Trade Relations gesprekken	60

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wat willen we bereiken?

Het versterken van de ruimtelijke-economische structuur

Omschrijving (toelichting)

Indicatoren:

- Provincie Noord-Brabant scoort gemiddeld op de Brede Welvaartsindicator (BWI in 2021)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Bij de op te stellen uitvoeringsagenda Economie 2024-2027 gaan we bezien hoe we deze indicator beter kunnen invullen omdat Rabo research niet meer de ranking van 1 tot 12 voor de provincies hanteert en omdat de CBS monitor Brede Welvaart door het Rijk wordt gehanteerd.

Op dit moment scoort de Provincie Noord-Brabant gemiddeld op de indicator.

Wat gaan we daarvoor doen?

(Door)ontwikkelen van stedelijke innovatie districten

We zijn partner in verscheidene integrale gebiedsontwikkelingen die in potentie uit kunnen groeien tot volwaardige stedelijke innovatiedistricten, zoals KnoopXL, ingebed in de Brabantse verstedelijkingsstrategie en verstedelijkingsakkoorden met stedelijke regio's. Ook worden er verscheidene kansrijke faciliteiten, fieldlabs en proeftuinen ondersteund die een bijdrage leveren aan maatschappelijke opgaven en ons toekomstig verdienvermogen, zoals een development center op Gate2, faciliteiten binnen de eiwit- en batterijencoalitie en doorontwikkeling JADS.

Indicator	2023
Verkenning Brabantse steden	2
Ondersteuning fieldlabs/faciliteiten	3

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Bijdragen aan campusontwikkeling

Samen met campusorganisaties, eigenaren, bedrijven en kennisinstellingen wordt op de verschillende campussen gekeken naar de kansen en mogelijkheden voor doorontwikkeling van deze belangrijke plekken voor de Brabantse economie. Zo wordt er gebouwd aan Grizzly op Pivot Park en is een deel van het Nationaal Groeifondsvoorstel in de tweede tranche vanuit PharmaNL voorwaardelijk toegekend; en is GS al bijgepraat over de Campus Ontwikkelorganisatie voor de uitbreiding van de Brainport Industries Campus. Er is bovendien een evaluatieonderzoek uitgevoerd naar het campusbeleid van de provincie in de afgelopen 10 jaar.

Indicator	2023
Ontwikkelperspectief (roadmaps) campussen	3
Opwerken broedplaatsen/hybride leeromgevingen waarbij arbeidsmarkt en bedrijfsleven worden verbonden	12

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Ontwikkelingen en onzekerheden

- I.v.m. afhankelijkheid derden geldt voor subsidiebeschikkingen m.b.t. MKB, Innovatiecoalities, campussen, Talentontwikkeling en DataEconomie dat het onzeker is of (alle) subsidiebeschikkingen nog in 2023 gerealiseerd kunnen worden of dat deze doorschuiven naar begin 2024.
- GCC; Ontwikkelingen rondom GCC zijn op dit moment nog onzeker. In oktober wordt hier meer duidelijkheid over verwacht. Op dit moment is er € 1 mln. In de begroting geraamd voor GCC en is er nog € 1 mln. In de knelpuntenbuffer opgenomen. Bij de slotwijziging zullen wij de begroting hiertoe aanpassen.
- Europese Programma's/MIT; M.b.t. Europese programma's en MIT gaan we v.w.b. cofinanciering (Europese) programma's uit van de subsidieplafonds van de opengestelde regelingen. De daadwerkelijke (beschikkingen van deze) projecten kunnen natuurlijk lager uitvallen of later plaatsvinden ook hierbij zijn we afhankelijk van derden.

Financieel overzicht

Bedragen x € 1.000

5. Economie, Kennis en Talentontwikkeling	Begroting t/m wijz. 3	Wijziging 4	Begroting t/m wijz. 4
Lasten	72.704	27.325	100.029
Baten	8.084	25.650	33.734
Saldo baten en lasten	64.620 N	1.675 N	66.295 N

